

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe umane și social-politice
Domeniul de studii	Relații internaționale și studii europene
Ciclul de studii	masterat
Programul de studii/calificarea	Managementul relațiilor internaționale și cooperării transfrontaliere

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Politica externă și de securitate a SUA				
Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Dinu Balan				
Titularul activităților de seminar					
Anul de studiu	I	Semestrul	1	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				DAP
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I.a) Număr de ore, pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator		Proiect	
I.b) Totalul de ore (pe semestru) din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator		Proiect	

II. Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	40
II.b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	35
II.b) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	30
II.d) Tutoriat	
III. Examinări	3
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	105
Total ore pe semestru (I.b+II+III+IV)	150
Numărul de credite	6

1. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

2. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Notebook, videoproiector, ecran de proiecție	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Computere, retroproiector, multiplicator, folii, fișe xerox, portofolii cu referate, Internet, cărți, reviste.
	Laborator	•
	Proiect	•

3. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	- capacitatea de a extrage ideile principale și a face sinteze; - cunoașterea și operarea cu modele de analiză cognitivă a sarcinilor; - conștientizarea și acceptarea alterității și a diversității; capacitatea de a se comporta ca cetățean european.
Competențe transversale	- Muncă în echipă și deprinderi de comunicare (ex. expunerea în fața unei audiențe, dezbateră, dialogul, ascultarea empatică); - dezvoltarea unor calități ale gândirii ca: euristica, divergența, nivelul critic, capacitatea analitică-, eficiența, logicitatea, creativitatea, flexibilitatea.

4. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	cunoașterea evoluției istorice a instituțiilor și formelor de promovare a politicii externe și de securitate a SUA;
obiective specifice	- inițierea în problematica politicii externe și de securitate a SUA; - achiziționarea cunoștințelor de bază privind riscurile, vulnerabilitățile, amenințările la adresa securității americane și internaționale; - facilitarea înțelegerii fundamentelor istorice ale politicii de securitate americană; - înlesnirea înțelegerii SUA ca spațiu politic și societate multiculturală; - stimularea interesului pentru profesionalizarea ulterioară în domeniul studiilor de securitate.

5. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Securitatea internațională la începutul secolului XXI: aspecte generale	2	dezbateră, învățarea prin descoperire, studiul de caz, problematizarea, brainstorming, workshop.	
O nouă agendă de securitate? Provocări la adresa politicii externe și de securitate americane: câteva aspecte preliminare.	2		
Sub semnul izolaționismului. Politica externă a SUA de la origini până la războiul de secesiune	2		
SUA și oscilația între izolaționism și imperialism. Politica externă între războiul de secesiune și Primul Război Mondial	2		
Politica externă și de securitate a SUA în prima jumătate a sec. al XX-lea	2		
De la politica externă și de apărare a SUA la politica de securitate națională. Concepte, circumstanțe, instituții, cadru legal, implicații	2		
Politica externă și de securitate a SUA în anii celui de Al Doilea Război Mondial. SUA, crearea ONU și diplomația multilaterală	2		
Politica externă și asigurarea securității SUA în perioada Războiului Rece.	4		
Politica externă și de securitate a SUA în perioada administrației Clinton (1993-2001)	2		
Politica externă și de securitate a SUA după 11 septembrie 2001 (în perioada administrației George W. Bush)	2		
Strategia americană de securitate în timpul	2		

administrației Obama.			
Administrația Trump: spre o nouă paradigmă de securitate?	2		
Joe Biden-un nou președinte la Casa Albă: continuitate și ruptură în politica externă și de securitate a SUA	2		

Bibliografie

Berstein, Serge *et al.*, *Istoria secolului XX*, 3 vol., București, Editura Bic All, 1998.

Brzezinski, Zbigniew, *Marea tablă de șah. Supremația americană și imperatiivele sale geostrategice*, București, Univers Enciclopedic, 2000

Buzan, Barry, *Popoarele, statele și teama. O agendă de studii de securitate internațională în epoca de după Războiul Rece*, Chișinău, Ed.Cartier, 2000

De Grazia, Victoria, *Irresistible Empire: America's Advance through Twentieth-Century Europe*, Harvard University Press, 2005

Duroselle, J.-B., Kaspi, A., *Histoire des relations internationales de 1945 à nos jours*, Paris, Armand Collin, 2001

Ferguson, Niall, *Colosul. Ascensiunea și decăderea imperiului american*, Iași, Polirom, 2019

Friedman, Thomas L., *Pământul este plat. Scurtă istorie a secolului XXI*, Iași, Editura Polirom, 2007.

Frunzeti, Teodor, *Soluționarea crizelor internaționale: mijloace militare și nemilitare*, Iași, Institutul European, 2006

Ghica, Luciana Alexandra, Zulean Marian, *Politica de securitate națională: concepte, instituții, procese*, Iași, Polirom, 2007

Herring, George C., *From Colony to Superpower. US Foreign Relations since 1776*, Oxford University Press, 2008

Hook, S., *U.S. Foreign Policy: the Paradox of World Power* (5th ed.), Kent State University, 2017

Jordan, A.A., Taylor Jr., W.J., Korb, L.J., *American National Security: Policy and Process*, 4th edition, Baltimore, The John Hopkins University Press, 1991

Keohane, R.O., Nye, J.S., Hoffman, S., *After the Cold War*, Cambridge, Harvard University Press, 1993

Kolodziej, Edward A., *Securitatea și relațiile internaționale*, Iași, Polirom, 2007

Mann, Michael, *Incoherent Empire*, London-New York, Verso, 2003

Miller, David (coord.), *Enciclopedia Blackwell a gândirii politice*, București, Editura Humanitas, 2006.

Nye, Joseph S., *The Paradox of American Power: why the world's only superpower can't go it alone*, Oxford University Press, 2002

Nye, Joseph S., *Understanding International Conflicts*, 4th, New York, Pearson, 2003

Portes, Jacques, *Istoria SUA după 1945*, București, Corint, 2003

Răducu, Cătălina-Daniela, *Securitatea umană: provocări contemporane*, București, Pro Universitaria, 2015

Regester, M., Larkin, J., *Managementul crizelor și al situațiilor de risc*, București, Comunicare.ro, 2003

Robinson, Paul, *Dicționar de securitate internațională*, Cluj-Napoca, CA Publishing, 2010

Romm, J.J., *Defining National Security. The Nonmilitary Aspects*, New York, Council of Foreign Relations, 1993

Rose, Francois de, *Al treilea război mondial nu a avut loc: NATO și pacea*, București, Editura Nemira, 1998;

Rumer, Eugene, Sokolsky, Richard, Stronski, Paul, and Weiss, Andrew S., *Illusions vs. Reality: Twenty-Five Years of U.S. Policy Toward Russia, Ukraine, and Eurasia*, Washington, Carnegie Endowment for International Peace, 2017.

Stephan, Alexander (ed.), *The Americanization of Europe. Culture, Diplomacy and Anti-Americanism after 1945*, Berghahn Books, 2006

Sweig, Julia E., *Friendly Fire: mai puțini prieteni, mai mulți dușmani pentru SUA. Secolul antiamerican*, București, Editura Tritonic, 2006

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Seminar introductiv. Comunicarea tematicii de	2		

seminar, a bibliografiei, a cerințelor și a modalității de evaluare.			
„Marea tablă de șah”: opțiunile geostrategice ale Americii și implicațiile lor asupra politicii de securitate.	2	învățarea prin descoperire, studii de caz, metodele învățării gândirii critice și prin cooperare, comparația, problematizarea, demonstrația, exercițiul, dezbateră.	
Lupta pentru pace: SUA, Europa și imperatiile securității.	2		
Lupta pentru putere: Rusia, SUA și securitatea americană.	2		
SUA și Extremul Orient asiatic – direcție esențială a concepției americane de securitate. SUA și China - lupta pentru hegemonie: implicații asupra securității Americii.	2		
SUA și lumea arabă: dificultățile comunicării și implicațiile lor asupra politicii de securitate americane.	2		
SUA și America Latină: „fratele mai mare” sau despre dificultățile aflării unei căi comune spre securitatea continentului american.	2		
Bibliografie			
„Buletinul Universității Naționale de Apărare «Carol I»” (București) „Foreign Policy” (Carnegie Endowment for International Peace, Washington DC) „Impact strategic” (București) „International Security” (Belfer Center for Science and International Affairs, Harvard University) „Journal of International Affairs” (Institute for International Affairs, Columbia University, New York) „Revista de istorie militară” (București) „Revista de Științe Politice și Relații Internaționale” (București) „Polis” (București) http://cssas.unap.ro/ http://www.mae.ro/ http://www.contributors.ro/ http://www.fsk.ethz.ch/ (Center for Security Studies and Conflict Research, Zürich, Elveția) http://www.iss-eu.org/ (EU Institute for Security Studies, Paris, Franța) http://www.isn.ethz.ch/isis/ (Institute for Security and International Studies, Sofia, Bulgaria) ***, <i>Lumea 2013: enciclopedie politică și militară; studii strategice și de securitate</i>, București, RAO, 2013 BALTHAZAR, Louis, Charles-Philippe DAVID et Justin VAÏSSE, <i>La politique étrangère des États-Unis : fondements, acteurs, formulation</i>, Paris, Presses de SciencesPo, 2003 BRZEZINSKI, Zbigniew, <i>Marea tablă de șah. Supremația americană și imperatiile sale geostrategice</i>, București, Univers Enciclopedic, 2000 BUZAN, Barry, <i>Popoarele, statele și teama. O agendă de studii de securitate internațională în epoca de după Războiul Rece</i>, Chișinău, Editura Cartier, 2000 BUZAN, Barry, <i>Securitatea: un nou cadru de analiză</i>, Cluj-Napoca, CA Publishing, 2011 CARTER, Ralph (ed.), <i>Contemporary Cases in U.S. Foreign Policy</i>, 5th ed., Washington D.C., CQ Press, 2013. CHOMSKY, Naom, <i>Hegemonie sau supraviețuire: America în căutarea dominației globale</i>, București, ANTET, 2003 COX, Michael and Doug STOKES (eds.), <i>U.S. Foreign Policy</i>, 2nd ed., New York, Oxford University Press, 2012. DAVID, Charles-Philippe (dir.), <i>Théories de la politique étrangère américaine : auteurs, concepts et approches</i>, Montréal, Presses de l’Université de Montréal, 2012. DAVID, Charles-Philippe, <i>Au sein de la Maison-Blanche : la formulation (imprévisible) de la politique étrangère des États-Unis</i>, 3e édition, Québec, Presses de l’Université Laval, 2015. DAVIS, L.E., <i>Globalization's Security Implications</i>, Washington D.C., 2003 DE GRAZIA, Victoria, <i>Irresistible Empire: America's Advance through Twentieth-Century Europe</i>, Harvard University Press, 2005			

- DELAPORTE, Murielle, *La politique étrangère américaine depuis 1945*, Bruxelles, Éditions Complexe, 1996.
- DUROSELLE, J.-B., A. KASPI, *Histoire des relations internationales de 1945 à nos jours*, Paris, Armand Collin, 2001
- FERGUSON, Niall, *Colosul. Ascensiunea și decăderea imperiului american*, Iași, Polirom, 2019.
- FREDERKING, Brian, *The United States and the Security Council. Collective Security since the Cold War*, London, New York, Routledge, 2007.
- FRIEDMAN, Thomas L., *Pământul este plat. Scurtă istorie a secolului XXI*, Iași, Editura Polirom, 2007.
- HASSNER, Pierre et Justin VAÏSSE, *Washington et le monde*, Paris, Autrement, 2003.
- HASTEDT, Glenn P., *American Foreign Policy*, 9th ed., New Jersey, Prentice Hall, 2012.
- HERRING, George C., *From Colony to Superpower. US Foreign Relations since 1776*, Oxford University Press, 2008
- HOGAN, Michael and Thomas Paterson (eds.), *Explaining the History of American Foreign Relations*, 2nd ed., Cambridge, Cambridge University Press, 2004.
- HOOK, S., *U.S. Foreign Policy: the Paradox of World Power* (5th ed.), Kent State University, 2017
- HOOK, Steven and John SPANIER, *American Foreign Policy Since World War II*, 19th ed., Washington D.C., CQ Press, 2012.
- JENTLESON, Bruce W., *American Foreign Policy: The Dynamics of Choice in the 21st Century*, 4th ed., New York, W.W. Norton, 2010.
- JORDAN, Amos A., William J. TAYLOR and Lawrence J. KORB, *American National Security: Policy and Process*, 4th edition, Baltimore, The John Hopkins University Press, 1991
- KAGAN, Robert, *Lumea clădită de America*, București, Humanitas, 2015
- KOLODZIEJ, Edward A., *Securitatea și relațiile internaționale*, Iași, Polirom, 2007
- LAVOREL, Sabine, *La politique de sécurité nationale des États-Unis sous George W. Bush*, Paris, L'Harmattan, 2003.
- MANN, Michael, *Incoherent Empire*, London-New York, Verso, 2003
- MCCAULEY, Martin, *Rusia, America și războiul rece: 1949-1991*, Iași, Polirom, 1999
- MILLER, David (coord.), *Enciclopedia Blackwell a gândirii politice*, București, Editura Humanitas, 2006.
- NOUAILHAT, Yves-Henri, *Les États-Unis et le monde au 20e siècle*, 2e édition, Paris, Armand Colin, 2000.
- NYE, Joseph S. Jr., *The Paradox of American Power: why the world's only superpower can't go it alone*, New York, Oxford University Press, 2002
- ROBINSON, Paul, *Dicționar de securitate internațională*, Cluj-Napoca, CA Publishing, 2010
- ROSATI, Jerel A., James M. Scott, *The Politics of United States Foreign Policy*, 5th ed., Boston, Wadsworth, 2011.
- RUMER, Eugene, Richard SOKOLSKY, Paul STRONSKI and Andrew S. WEISS, *Illusions vs. Reality: Twenty-Five Years of U.S. Policy Toward Russia, Ukraine, and Eurasia*, Washington, Carnegie Endowment for International Peace, 2017.
- SWEIG, Julia E., *Friendly Fire: mai puțini prieteni, mai mulți dușmani pentru SUA. Secolul antiamerican*, București, Editura Tritonic, 2006
- WITTKOPF, Eugene and Charles KEGLEY, *American Foreign Policy*, Belmont, Wadsworth, 2003.
- WITTKOPF, Eugene R. and James M. MC CORMICK (eds.), *The Domestic Sources of American Foreign Policy*, 4th ed., Lanham, Rowman & Littlefield, 2003.
- WITTKOPF, Eugene R., Christopher M. JONES and Charles W. KEGLEY Jr., *American Foreign Policy : Pattern and Process*, 7th ed., Boston, Wadsworth, 2008.
- ZAKARIA, Fareed, *L'empire américain : l'heure du partage*, Paris, Saint-Simon, 2009.
- ZOLLER, Elisabeth, *De la Nixon la Clinton: neînțelegeri transatlantice*, Cluj-Napoca, Dacia, 2000.

6. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Programul este autorizat de către Ministerul Educației și Cercetării, iar disciplina asigură competențele și aptitudinile care răspund nevoilor asociațiilor profesionale și angajatorilor publici și privați din domeniu.
- Aptitudinile și competențele pe care conținutul disciplinei le asigură cursanților se regăsesc cuprinse în clasificarea ocupațiilor din România (Nomenclatorul COR).

7. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- Cunoașterea aspectelor majore și a evoluției politicii externe și de securitate a SUA; - parcurgerea principalelor lucrări din bibliografia disciplinei. - abordare interdisciplinară și capacitate de a realiza conexiuni între domeniile cunoașterii.	Examen	50%
Seminar	- participare activă la seminarii; - prezentarea unui referat la seminar; - realizarea unui eseu bibliografic, cu o trecere în revistă critică a punctelor de vedere din literatura de specialitate; - întocmirea unui portofoliu, conținând un dosar de presă asupra unui aspect relativ la politica de securitate a SUA.	portofoliu, referat, discuții	50%
Laborator			
Proiect			
Standard minim de performanță			
- cunoașterea principalelor lucrări din bibliografia de specialitate; - cunoașterea cadrului instituțional al politicii externe și de securitate a SUA; - interpretarea corectă a prevederilor <i>Strategiei de securitate națională a SUA</i>.			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
14.09.2021	Lector univ. dr. Dinu BALAN	Lector univ. dr. Dinu BALAN

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
27.09.2021	Lector univ. dr. Marcela ȘLUSARCIUC

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
27.09.2021	Conf. univ. dr. Florin PINTESCU